



Joint Transparency
Register Secretariat



Läbipaistvusregistri tegevuse aastaaruanne **2019**

**Esitajad: Euroopa Parlamendi ja
Euroopa Komisjoni peasekretärid**

Saajad:

Euroopa Parlamendi asepresident Katarina Barley
ja
Euroopa Komisjoni asepresident Věra Jourová

16. aprillil 2014 allkirjastatud läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 28 on sätestatud, et läbipaistvusregistri tegevuse aastaaruanne esitatakse Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni asjaomastele asepresidentidele.

Käesolevas aruandes esitatakse statistikat läbipaistvusregistri kohta 2019. aasta 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini ning kirjeldatakse läbipaistvusregistri ühisekretariaadi tegevust, eeskätt seoses andmete kvaliteedi tagamisega, käitumisjuhendile vastavuse järelevalvega ja süsteemist teadlikkuse suurendamisega.

Sisukord

I. SISSEJUHATUS	1
II. HETKESEIS	1
1. Registreerunute jagunemine	1
1.1 Registreerunute jagunemine jagude ja alajagude kaupa	2
1.2 Peamised jaod	3
1.3 Jaotus alajagude kaupa	3
1.4 Areng	5
1.5 Uued registreerimised	5
1.6 Riigid, kus registreerunuid on kõige rohkem	6
2. Läbipaistvusregistri ühinemise stiimulid.....	7
3. Tehniline areng.....	8
III. LÄBIPAISTVUSREGISTRI ÜHISSEKRETARIAADI TEGEVUS	9
1. Kasutajatoe teenus	9
2. Kvaliteedikontroll	10
3. Hoiatusteated, kaebused ja omaalgatuslikud uurimised	10
4. Suunised ja teadlikkuse suurendamine	11
IV. KOKKUVÕTE	11

Lisateavet leiab läbipaistvusregistri veebisaidilt:

<https://ec.europa.eu/transparencyregister/public/homePage.do?locale=et#et>.

I. SISSEJUHATUS

Läbipaistvusregister loodi Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni ühise süsteemina 2011. aastal institutsioonidevahelise kokkuleppega¹. See on üks peamine vahend, mis võimaldab nendel kahel institutsioonil täita oma kohustust edendada suhetes huvirühmade esindajatega läbipaistvust. Euroopa Parlamendil ja Euroopa Komisjonil on läbipaistvusregistri haldamiseks ühine haldusstruktuur – läbipaistvusregistri ühissekretariaat (edaspidi „ühissekretariaat“).

Läbipaistvusregistrit kohaldatakse kõikide organisatsioonide ja füüsilisest isikust ettevõtjate suhtes, kelle tegevuse eesmärk on mõjutada ELi institutsioonide otsuste tegemise ja poliitika elluviimise protsessi. Kõik registreerunud on alla kirjutanud ühisele käitumisjuhendile. Tehes nähtavaks selle, milliseid huve esindatakse, kes neid esindab ja kui suurte ressurssidega, võimaldab läbipaistvusregister suuremat avalikku kontrolli. Register annab kodanikele, meediale ja sidusrühmadele võimaluse jälgida ELi õigusloome valdkonnas aktiivsete huvirühmade esindajate tegevust ja võimalikku mõju. Läbipaistvusregister on alates selle loomisest märkimisväärselt kasvanud ja sellesse on praegu kantud ligi 12 000 üksust².

II. HETKESEIS³

1. Registreerunute jagunemine

Läbipaistvusregister koosneb 6 jaost ja 14 alajaost.

Registreerunute koguarv ja registreerunute jagunemine kuue jao vahel püsis 2019. aastal muutumatuna.

II jagu „Asutusesised lobiüksused ja äriühingud / ettevõtjate ühendused / kutseliidud“ oli jätkuvalt registri suurim jagu, kuhu kuulus veidi üle poole kõikidest registreerunutest (vt ringdiagramm 1), kusjuures registreerunute arv veidi kasvas. II jaos oli suurim alajagu endiselt „Äriühingud ja ettevõtjate ühendused“, kuhu kuulus veidi üle 40 % selles jaos registreerunutest. Alajao „Ametiühingud ja kutseliidud“ osakaal püsis muutumatuna 15 % juures ja alajao „Äriühingud ja kontsernid“ osakaal jäi 39 % juurde (vt ringdiagramm 2).

III jagu „Valitsusvälised organisatsioonid“ oli registreerunute arvu poolest 2019. aastal jätkuvalt suuruselt teine jagu ja sinna kuulus veidi üle veerandi kõikidest registreerunud üksustest.

I jao „Konsultatsioonifirmad / õigusbürood / füüsilisest isikust ettevõtjatest konsultandid“ osakaal kahanes veidi teist aastat järjest – sinna kuulus peaaegu 9 % kõikidest registreerunutest, mida on 1 % vähem kui eelmisel aastal. Kahanemine oli nähtav kõigis kolmes alajaos.

Vähem üksusi on registreeritud viimases kolmes jaos: **IV jaos** „Mõttekojad, teadusasutused ja akadeemilised asutused“, **VI jaos** „Kohalikke, piirkondlikke ja munitsipaalasutusi esindavad organisatsioonid, muud avalik-õiguslikud või avalikku ja

¹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.277.01.0011.01.EST.

² Arvestatud on vaid üksusi, mis olid registreeritud ja avalikud 31. detsembri 2019. aasta seisuga.

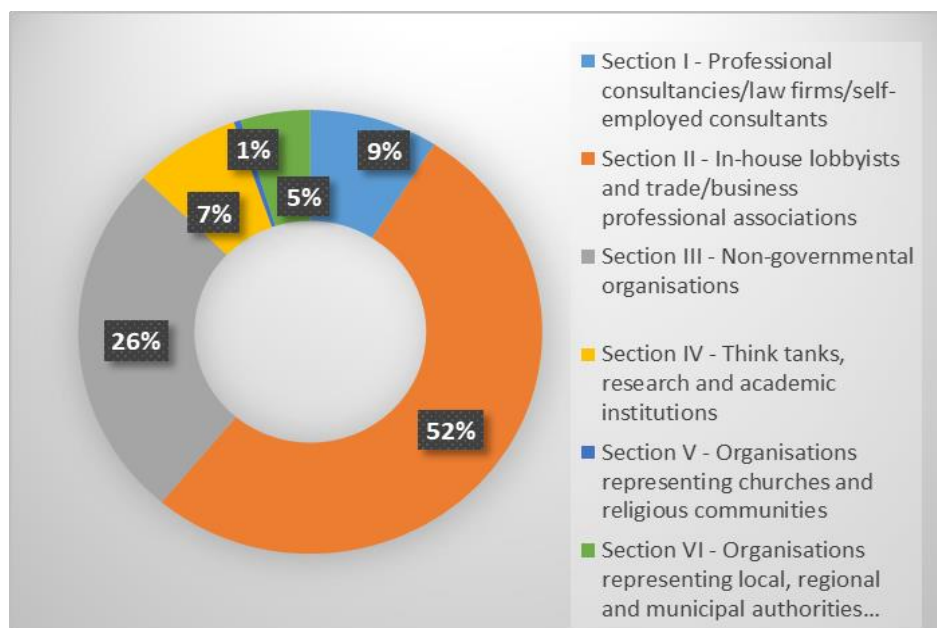
³ Käesolevas aruandes on esitatud arvnäitajad 31. detsembri 2019. aasta seisuga.

erasektorit ühendavad üksused jne“ ning **V jaos** „Kirikuid ja usukogudusi esindavad organisatsioonid“.

1.1 Registreerunute jagunemine jagude ja alajagude kaupa

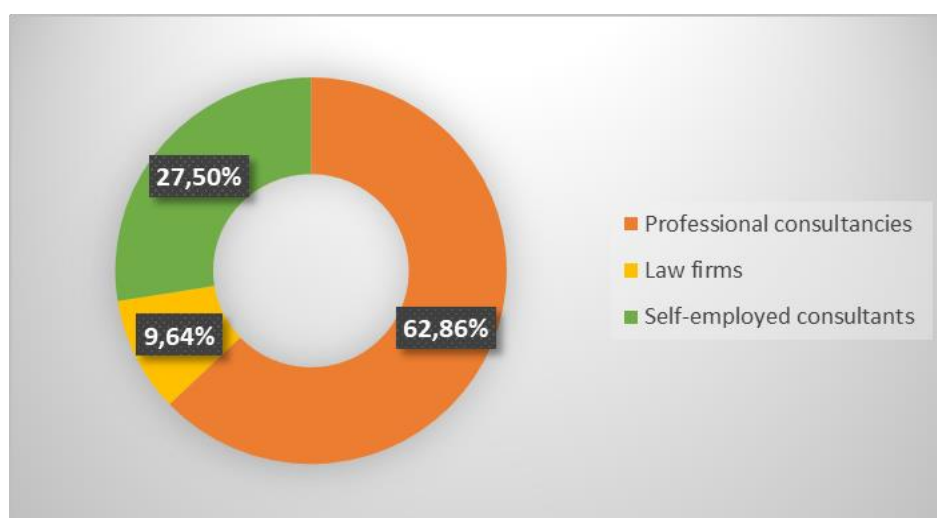
31. detsembril 2019 oli läbipaistvusregistris 11 899 registreerunut, kes jagunesid järgmistesse jagudesse ja alajagudesse	
I – Konsultatsioonifirmad / õigusbürood / füüsilisest isikust ettevõtjatest konsultandid	1 069
Konsultatsioonifirmad	672
Õigusbürood	103
Füüsilisest isikust ettevõtjatest konsultandid	294
II – Asutusesisesed lobiüksused ja äriühingud / ettevõtjate ühendused / kutseliidud	6 197
Äriühingud ja kontsernid	2 422
Äriühingud ja ettevõtjate ühendused	2 521
Ametiühingud ja kutseliidud	937
Muud organisatsioonid	317
III – Valitsusvälised organisatsioonid	3 112
Valitsusvälised organisatsioonid, platvormid ja võrgustikud ning sarnased organisatsioonid	3 112
IV – Mõttekojad, teadusasutused ja akadeemilised asutused	885
Mõttekojad ja teadusasutused	564
Akadeemilised asutused	321
V – Kirikuid ja usukogudusi esindavad organisatsioonid	59
VI – Kohalikke, piirkondlikke ja munitsipaalasutusi esindavad organisatsioonid, muud avalik-õiguslikud või avalikku ja erasektorit ühendavad üksused jne	577
Piirkondlikud struktuurid	109
Muud kohaliku tasandi ametiasutused	101
Riikidevahelised piirkondlike ning muude kohaliku tasandi ametiasutuste ühendused ja võrgustikud	91
Muud seaduse alusel loodud avalik-õiguslikud või avalikku ja erasektorit ühendavad üksused, mille eesmärk on tegutseda avalikes huvides	276

1.2 Peamised jaod



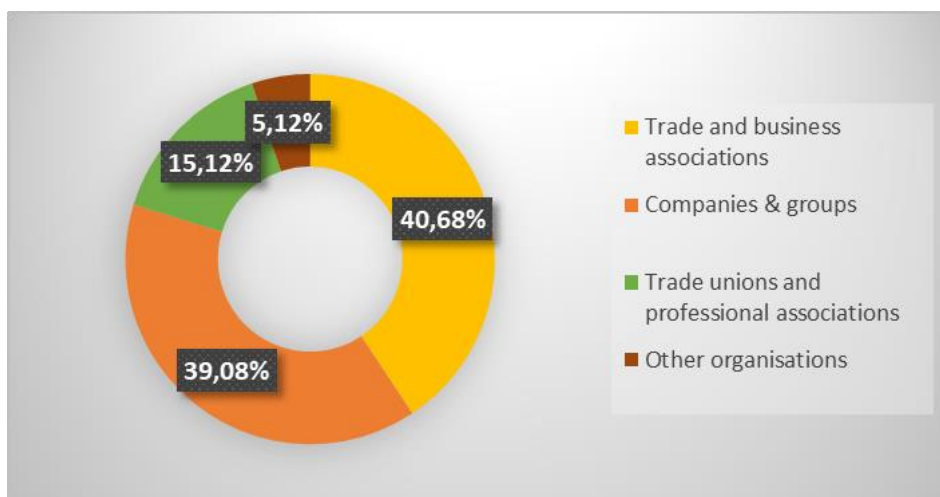
1.3 Jaotus alajagude kaupa⁴

I jagu. Konsultatsioonifirmad / õigusbürood / füüsilisest isikust ettevõtjatest konsultandid

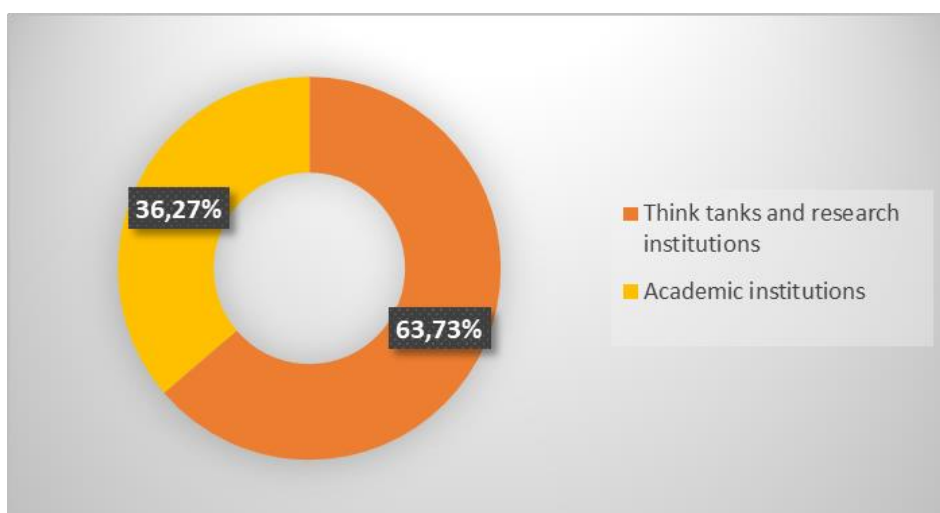


⁴ III ja V jaol ei ole alajagusid, seepärast ei ole neid jaotuses kajastatud.

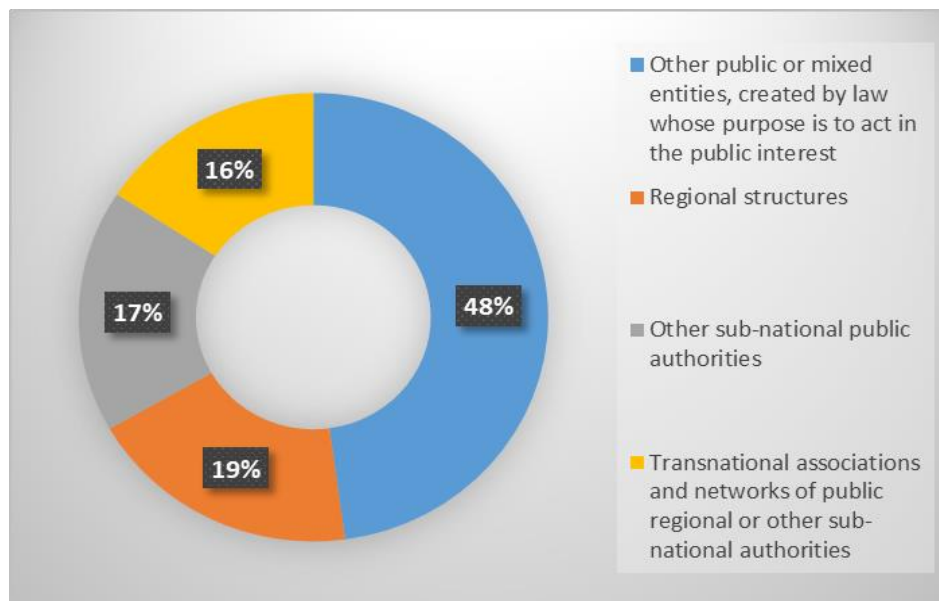
II jagu. Asutusesisesed lobiüksused ja äriliidud / ettevõtjate ühendused / kutseliidud



IV jagu. Mõttekojad, teadusasutused ja akadeemilised asutused

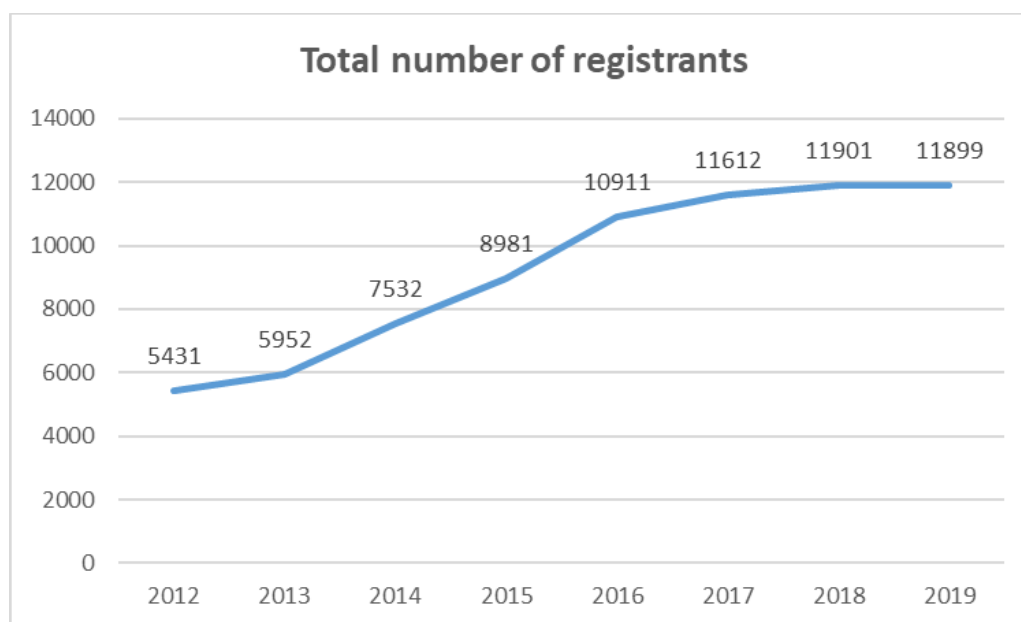


VI jagu. Kohalikke, piirkondlikke ja munitsipaalasutusi esindavad organisatsioonid, muud avalik-õiguslikud või avalikku ja erasektorit ühendavad üksused jne



1.4 Areng

Registreerunute koguarv on püsinud viimasel kolmel aastal muutumatuna, lähenedes 12 000-le.

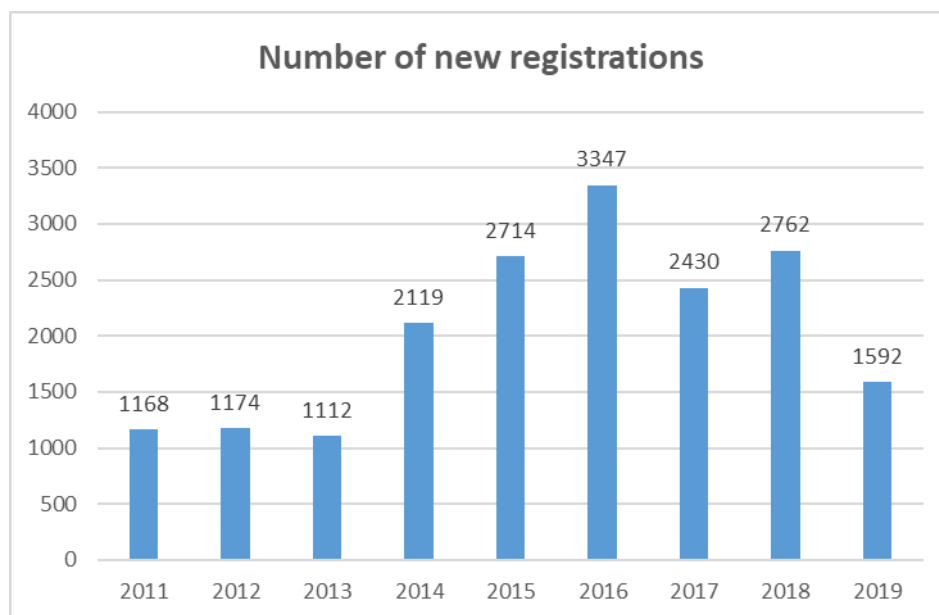


1.5 Uued registreerimised

2019. aastal tehti registris 1 592 uut registreerimist⁵. Samal ajal kustutati umbes sama suur arv registreerunuid eri põhjustel registrist: näiteks üksus kustutas end ise, üksus kustutati automaatselt iga-aastase kohustusliku ajakohastamise tegemata jätmise tõttu või üksuse kustutas ühisekretariaat pärast kvaliteedikontrolli (vt III jao punkt 2). Seepärast püsis

⁵ Arvestatud on vaid neid üksusi, mis registreeriti 2019. aastal ja mis olid 31. detsembril 2019 endiselt avalikud. Kokku püüdis end registreerida 2 548 üksust.

registreerunute koguarv võrreldes 2018. aastaga muutumatuna – 31. detsembril 2019 oli registris 11 899 üksust.



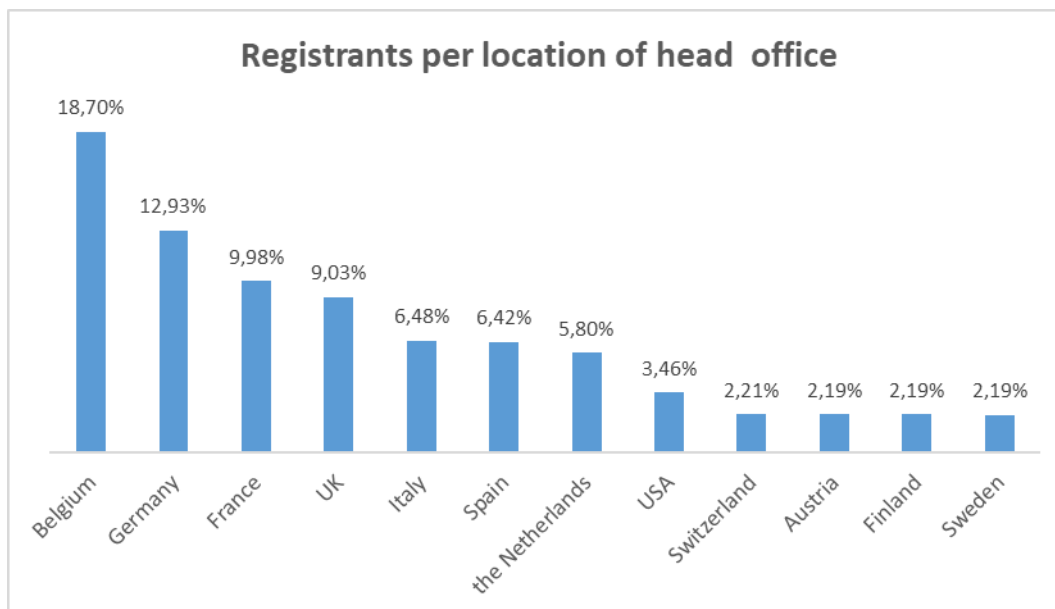
Uute registreerimiste jaotus jagude kaupa oli järgmine:

- **I jagu** „Konsultatsioonifirmad / õigusbürood / füüsilisest isikust ettevõtjatest konsultandid“ – 121
- **II jagu** „Asutusesisesed lobiüksused ja äriliidud / ettevõtjate ühendused / kutseliidud“ – 841
- **III jagu** „Valitsusvälised organisatsioonid“ – 426
- **IV jagu** „Mõttekogjad, teadusasutused ja akadeemilised asutused“ – 103
- **V jagu** „Kirikuid ja usukogudusi esindavad organisatsioonid“ – 10
- **VI jagu** „Kohalikke, piirkondlikke ja munitsipaalasutusi esindavad organisatsioonid, muud avalik-õiguslikud või avalikku ja erasektorit ühendavad üksused jne“ – 91.

1.6 Riigid, kus registreerunuid on kõige rohkem⁶

Registreerunud, kelle peakontor asub ELis, moodustavad peaaegu 91 % kõikidest registreerunutest, nagu eelmiselgi aastal. Ülejäänud 9 % registreerunutest jaguneb 87 maailma riigi vahel. Üle poole registreerunud huvirühmade esindajatest (51 %) asub Belgias, Saksamaal, Prantsusmaal ja Ühendkuningriigis.

⁶ See statistika põhineb registreerunu peakontori asukohal, mis on registreerimisel märgitud. Registreerijatel palutakse märkida lisaks oma peakontorile oma Belgias asuv ELi kontor, kui see on olemas.



2. Läbipaistvusregistriga ühinemise stiimulid

Euroopa Parlament ja Euroopa Komisjon pakuvad registreeritud huvigruppide esindajatele teatavaid stiimuleid. Registreerimine läbipaistvusregistris on eeltingimuseks huvirühmade esindajate juurdepääsul Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni otsusetegijatele, ruumidele ja teatud foorumitele.

Euroopa Parlamendi puhul on registreerimisega seotud eelised järgmised.

- *Pikaajaline juurdepääs parlamendi ruumidele* antakse üksnes registreeritud organisatsioonide esindajatele ja pärast parlamendi turvateenistuse kontrolli. Kõik kontrolli- ja lubade uuendamise menetlused on veebipõhised ning taotlused vaadatakse tavaliselt läbi kolme tööpäeva jooksul⁷.
- Euroopa Parlamendi komisjonide korraldatavatele *avalikele kuulamistele* saavad *kõnelema* tulla üksnes registreeritud organisatsioonide esindajad.
- Registreerunud saavad registri kaudu *tellida e-posti teavitusi* Euroopa Parlamendi komisjonide tegevuse kohta.
- *Euroopa Parlamendi laiendatud töörühmade ja mitteametlike rühmade tegevust* toetada ja selles osaleda saavad vaid registreeritud organisatsioonid.
- Fraktsioonide *ürituste* kaaskorraldamisel Euroopa Parlamendi ruumides võidakse asjaomastelt organisatsioonidelt nõuda registreerimisteabe esitamist.
- Organisatsioonidelt, kes paluvad Euroopa Parlamendi presidenti oma *patrooniks*, küsitakse tõendit registreerimise kohta.

Akrediteering Euroopa Parlamendi juures

Akrediteering juurdepääsuks Euroopa Parlamendi ruumidele võidakse anda kuni üheks aastaks. 2019. aastal andis Euroopa Parlament sissepääsuloa üle 8 500 isikule ja rohkem kui 2 600 organisatsiooni esindajale läbipaistvusregistris (kas uue taotluse alusel või uuendamise tulemusena). See tähendab võrreldes 2018. aastaga kasvu.

⁷ Vt lisaks: <http://www.europarl.europa.eu/at-your-service/et/transparency>.

Euroopa Komisjoni puhul on eelised järgmised.

- *Kohtumised komisjoni liikmete, kabineti liikmete ja peadirektoritega:* huvirühmade esindajad peavad olema selliste kohtumiste jaoks registrisse kantud.
- *Avalikud konsultatsioonid:* registreeritud organisatsioonid võivad avaldada soovi, et neid teavitataks automaatselt konsultatsioonidest ja tegevuskavadest neile huvi pakkuvates valdkondades. Osalemine avalikus konsultatsioonis kajastub registreerunu profiilis.
- *Eksperdirühmad:* teatavat tüüpi eksperdirühma liikmeks nimetamiseks peab olema registrisse kantud.
- *Patrooniks olemine:* Euroopa Komisjon on huvirühmade esindajatele patrooniks üksnes siis, kui nad on registreeritud.
- *Kontaktid ametnikega:* ametnikel soovitatakse enne kohtumisel või üritusel osalemise kutse vastu võtmist kontrollida, kas huvirühmade esindajad on registreeritud. Kontakte registreerimata organisatsioonidega võidakse piirata.

3. Tehniline areng

Tehnilised täiustused

Ühissekretariaat koordineerib IT-lahenduste arendamist, et täiustada läbipaistvusregistri süsteemi.

2019. aastal loodi uus koostoime portaaliga „Avaldage arvamust!“⁸. Registreerunute osalemine avalikes konsultatsioonides selle portaali kaudu kajastub nüüd (alates 2018. aasta juulist) nende registrikandes. See hõlbustab juurdepääsu kasulikule teabele, vähendades samas registreerunute halduskoormust seoses antud panuse käsitsi registrisse kandmisega. See täiustus täiendab Euroopa Komisjoniga suhtlemist kajastavate andmete kaht varasemat integreerimist, mis hõlmasid: i) loetelu registreerunu kohtumistest volinike, kabineti liikmete ja peadirektoritega ning ii) registreerunu osalemist eksperdirühmades ja muudes sarnastes üksustes⁹ (B- ja C-tüüpi liikmete puhul).

Tänu kasutusele võetud IT-lahendusele on uutel registreerijatel lihtsam end registreerida ja juba registreerunutel lihtsam oma andmeid ajakohastada. See mehhanism aitab registreerijatel vältida kõige sagedamini esinevaid vigu ja märgistab ühissekretariaadi jaoks ära mis tahes ebakõlad andmetes, nii et sekretariaat saab võtta vajalikud järelmeetmed. Selle uuenduse tulemusel paranes pidevalt ja tuntavalt läbipaistvusregistri andmete üldine kvaliteet.

Pärast rakendussuuniste¹⁰ läbivaatamist tehti registreerimisvormis ja veebisaidil mitu kohandust. Läbivaatamise eesmärk oli paremini abistada registreerijaid kande tegemisel ja registreerunuid kande säilitamisel.

Alates 2019. aasta aprillist saavad registreerunud lisaks kord aastas saadetavale iga-aastase ajakohastamise meeldetuletusele aasta jooksul korrapäraselt meeldetuletusi oma kanne läbi vaadata.

2019. aastal jätkus meetmete võtmine selleks, et tagada vastavus määrusele, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset ELi-poolsel isikuandmete töötlemisel¹¹. Läbipaistvusregistri

⁸ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_et.

⁹ <https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?Lang=ET>.

¹⁰ <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/staticPage/displayStaticPage.do?locale=et&reference=GUIDELINES>.

¹¹ Määrus (EL) 2018/1725.

veebisaidil avaldati ajakohastatud isikuandmete kaitse põhimõtted seoses registreerunud üksustega, huvirühmade esindajatega toimuvate kohtumistega ning hoiatusteadete ja kaebuste menetlemisega¹².

Veebisaidi külastused

2019. aastal oli läbipaistvusregistri veebisaidi¹³ külastuste¹⁴ arv peaaegu 331 000 (keskmiselt 27 572 külastust kuus) ehk veidi väiksem kui aasta varem. 85 % külastustest tegid Euroopa külastajad. Kõige rohkem oli külastajaid Belgiast (30,4 %), järgnesid Saksamaa (11,1 %), Prantsusmaa (10 %) ja Ühendkuningriik (9,3 %). Ligikaudu 74 % külastustest olid otsesed, 17 % külastajatest jõudis veebisaidile otsingumootorite kaudu. Kui vaadata keele-eelistust, siis pool külastustest (50 %) tehti veebilehe ingliskeelsel versioonil, järgnesid prantsuskeelne (14 %), saksakeelne (11 %), hispaaniakeelne (5,5 %) ja itaaliakeelne (5 %) versioon.

ELi avatud andmete portaal

ELi avatud andmete portaalis¹⁵ avaldatud varasemate aastate andmekogumid pälvisid jätkuvalt tähelepanu ja neid vaadati 2019. aastal üle 8 000 korra. Andmekogumid võimaldavad kasutajatel laadida (XML- või Exceli vormingus) alla loetelud isikutest, kes on saanud akrediteeringu juurdepääsuks Euroopa Parlamendi hoonetele, ja organisatsioonidest, kes on kantud läbipaistvusregistrisse (mitme aasta kohta). Samuti saab vaadata mitmesuguseid interaktiivselt visualiseeritud andmeid¹⁶.

III. LÄBIPAISTVUSREGISTRI ÜHISSEKRETARIAADI TEGEVUS

Ühissekretariaadi moodustab rühm Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni ametnikke. Nende ametnike töö maht vastab ligikaudu kuuele täistööaja ekvivalendile.

Ühissekretariaat vastutab läbipaistvusregistri igapäevase haldamise eest ning pakub kasutajatoe teenust, avaldab registreerimissuuniseid, kontrollib andmete kvaliteeti, menetleb hoiatusteadeteid ja kaebusi, koordineerib IT-arendust ning viib ellu teadlikkuse suurendamise alast ja muud teavitustegevust. Ühissekretariaadi tegevust koordineerib Euroopa Komisjoni peasekretariaadi läbipaistvuse, dokumendihalduse ja dokumentidele juurdepääsu üksuse juhataja.

1. Kasutajatoe teenus

Registreerunute abistamiseks pakub ühissekretariaat kasutajatoe teenust. 2019. aastal vastas ühissekretariaat mitmekeelse veebivormi „Võtke meiega ühendust“ kaudu tehtud 1 027 individuaalsele päringule, mida oli 2018. aastaga võrreldes 9 % rohkem.

¹² Isikuandmete kaitse põhimõtetega saab tutvuda aadressil <https://ec.europa.eu/transparencyregister/public/homePage.do?locale=et#et> > Tutvustus > Andmekaitse > Isikuandmete kaitse põhimõtted.

¹³ <https://ec.europa.eu/transparencyregister/public/homePage.do?locale=et#et>.

¹⁴ Külastus on määratletud kui veebisaidi esmakordne külastus. Kui sama külastaja külastab lehte rohkem kui 30 minutit pärast seda, kui ta lehte viimast korda vaatas, registreeritakse see uue külastusena.

¹⁵ <https://data.europa.eu/euodp/et/data/dataset/transparency-register>.

¹⁶ <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/datavisualisation/>.

2. Kvaliteedikontroll

Kvaliteedikontroll on kontroll, mida ühissekretariaat teeb registreerunute esitatud andmete täpsuse tagamiseks. Eesmärk on suurendada andmebaasi kui huvirühmade esindajate tegevuse võrdlusvahendi usaldusväärsust.

2019. aastal tegi ühissekretariaat kokku 4 559 kvaliteedikontrolli (mis hõlmasid uusi ja enne 2019. aastat toimunud registreerimisi), mis osutab kontrollide arvu jätkuvalle kasvule viimase kolme aasta jooksul¹⁷. Lisaks iga uue registreerimise puhul tehtavale standardsele kvaliteedikontrollile tegi ühissekretariaat suuremaid jõupingutusi, et selgitada välja mitteoptimaalsed andmed olemasolevates registrikannetes ja nõuda nende täiustamist.

53,6 % (2 444) kontrollitud registreerimistest loeti rahuldavaks. Ühissekretariaat võttis ülejäänud 46,4 %ga üksustest (2 115 üksust) nende registrikande küsimuses ühendust. See tõi kaasa 1 046 üksuse kustutamise eri põhjustel, nagu ebajärjepidevad ja/või puudulikud andmed, andmete ajakohastamata jätmine, topeltregistreerimine ja asjaolu, et üksus ei täida registreerimistingimusi. Ülejäänud 989 üksust ajakohastasid oma registreeringut rahuldaval viisil. 31. detsembril 2019 oli 80 kvaliteedikontrolli veel pooleli.

3. Hoiatusteated, kaebused ja omaalgatuslikud uurimised

Hoiatusteade on mehhanism, mis on asjakohane vaid käitumisjuhendi punkti d puhul¹⁸. See võimaldab kolmandatel isikutel teavitada ühissekretariaati üksustest, kelle andmetes võib olla faktivigu.

2019. aastal menetles ühissekretariaat 26 individuaalset hoiatusteadet¹⁹ (millest 14 saadi kaebusena, kuid liigitati ümber hoiatusteateks). Hoiatusteated käsitlesid 18 organisatsiooni: saadud hoiatusteadetest 11 olid seotud ühe üksusega ja 6 registreerimata üksustega, mille tegevus kuulus registri kohaldamisalasse. Kõikide esitatud hoiatusteadeade menetlemine viidi lõpule.

Kaebus on kolmanda isiku väide selle kohta, et registreerunu on rikkunud käitumisjuhendist tulenevat kohustust, välja arvatud väited, mis käsitlevad faktivigu, millega tegeletakse kui hoiatusteadeadega (vt eespool).

2019. aastal sai ühissekretariaat 30 kaebust, millest 8 olid vastuvõetavad kaebusena²⁰ ja 14 liigitati ümber hoiatusteateks. Nelja kaebuse menetlemine lõpetati seoses sellega, et registreerunu ajakohastas ühissekretariaadi nõudmisel andmeid või esitas selgitusi. Üks kaebus lahendati ilma ühissekretariaadi sekkumiseta. Kolme kaebuse uurimine oli 2019. aasta lõpus alles pooleli.

Ühissekretariaat algatas 2019. aastal seoses käitumisjuhendi rikkumise kahtlusega ka neli **omaalgatuslikku uurimist**, millest kolm aasta lõpuks lõpetati.

Uurimise läbiviimisel austab ühissekretariaat nõuetekohase protsessi ja proportsionaalsuse tagamise raames süütuse presumptsiooni põhimõtet ja õigust ärakuulamisele. Kui

¹⁷ Ühissekretariaat tegi 2018. aastal 3 963 kvaliteedikontrolli ja 2017. aastal 3 624 kvaliteedikontrolli.

¹⁸ Läbipaistvusregistri käitumisjuhendi punktis d on sätestatud järgmist: „[huvirühmade esindajad peavad] tagama, et teave, mida nad esitavad registreerimisel ja seejärel registriga hõlmatud tegevuse käigus, on neile teadaolevalt täielik, ajakohastatud ega ole eksitav; nõustuma, et kogu esitatav teave vaadatakse läbi, ning soostuma tegema koostööd lisateabe ja ajakohastamisega seotud haldustaotluste korral.“

¹⁹ 2018. aastal saadi 22 hoiatusteadet.

²⁰ Ülejäänud kaheksa saadud kaebust tunnistati vastuvõetamatuks kas seetõttu, et need puudutasid küsimusi, mis ei kuulu läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe kohaldamisalasse, või kuna kaebuse põhjendamiseks ei esitatud piisavaid tõendeid.

ühissekretariaat teeb kindlaks tõenäolise probleemi, mis tuleb kõrvaldada, alustab ta asjaomase registreerunuga dialoogi, et jõuda võimaluse korral lahenduseni.

Kaebuste menetlemise ja omaalgatusliku menetluse raames on lahendatud näiteks järgmised probleemid:

- ELi embleemi kasutamine, et jätta mulje ametlikust seosest ELi institutsioonidega;
- lubadus annetada raha mis tahes valitud otstarbeks, kui Euroopa Parlamendi liikmed on nõus organisatsiooniga kohtuma;
- huvirühma esindamisega seotud tegevuse elluviimine Euroopa Parlamendi ruumides ilma asjakohase akrediteeringuta;
- lobitöö kuludest teatamata jätmine;
- osalemise suuremana näitamine, et paista olulisem;
- mõne teenuseid saava kliendi nimetamata jätmine, et varjata lepingulist suhet;
- registreerimine vales jaos ja tõele mittevastava ülesannete kirjelduse esitamine;
- valeväide selle kohta, et isik esindab organisatsiooni suhtlemisel EL institutsioonidega.

4. Suunised ja teadlikkuse suurendamine

Ühissekretariaat püüab pidevalt suurendada teadlikkust läbipaistvusregistrist. Ühissekretariaadi liikmed pakuvad oma institutsioonis koolitust ja osalevad registrit tutvustavas välistegevuses.

- Euroopa Parlament korraldas oma töötajatele aasta jooksul 16 koolitust oma läbipaistvuspoliitika ja sellega seonduvate eeskirjade kohta, sh igakuised regulaarsed kursused, mis kandsid pealkirja „Kes teeb sinu lobitööd? Sissejuhatus läbipaistvusregistritesse“. Peale selle palusid kolm liiget 2019. aastal endale ja oma töötajatele kohandatud koolitust.
- Euroopa Komisjon korraldas töötajatele neli täispikka koolituspäeva pealkirjaga „Asjakohane ja tõhus töö lobiüksustega“. Peale selle toimus viis läbipaistvusregistrit käsitlevat sisekoolitust peasekretariaadi uustulnukatele ja vastusena eri osakondade *ad hoc* taotlustele.

Ühissekretariaat osales 16. mail 2019 võrgustiku *European Lobbying Registrars' Network* Pariisis toimunud iga-aastasel kohtumisel, mille korraldas avaliku elu läbipaistvuse küsimustega tegelev Prantsusmaa ülemamet (HATVP). Selles foorumis saavad ELi liikmesriikide haldusasutuste esindajad, kes tegutsevad lobitöö reguleerimise valdkonnas ja järgivad kõrgeid usaldusväärse standardeid, üksteiselt õppida ja luua kontakte. Ühissekretariaat osales ka kahel sidusrühmade üritusel.

Peale selle tegi Euroopa Komisjon aasta jooksul 11 esitlust sidusrühmadele ja külalisgruppidele. Euroopa Parlament oli kutsutud tutvustama läbipaistvusregistrit 12 üritusel, kus osalesid lobitöö läbipaistvusest huvitatud akadeemiliste ringkondade esindajad, üliõpilaste rühmad ja liikmesriikide parlamentide delegatsioonid.

IV. KOKKUVÕTE

Läbipaistvusregister on endiselt üks suurimaid omalaadseid registreid maailmas – aktiivsete registreerunute arv on peaaegu 12 000. Tegemist on ainulaadse Euroopa tasandi huvirühmade esindajate võrdlusandmebaasiga. Registrikannete arv püsis teist aastat järjest muutumatuna. Selle põhjal saab järeldada, et süsteem võib olla jõudnud oma loomuliku piirini, olles saavutanud asjaomaste organisatsioonide kriitilise massi. Registreerunute arvu mis tahes kasv saab tõenäoliselt olema järkjärguline vastupidiselt kiirele laienemisele, mis toimus algetapis aastatel 2013–2017.

2019. aastal oli jätkuvalt oluline prioriteet läbipaistvusregistri andmete üldise kvaliteedi parandamine, kuna see tegur mõjutab süsteemi usaldusväärsust ja mainet. Selleks tegi ühissekretariaat kvaliteedikontrolle 13 % rohkem kui 2018. aastal. Kontrolliti nii uusi registreerimisi kui ka olemasolevaid registrikandeid. Kasutusele võetud uued tehnilised lahendused hõlbustavad ühissekretariaadi igapäevatööd, kuid vähendavad ka registreerijate jaoks registreerimisega ja registreerunute jaoks andmete ajakohastamisega seotud halduskoormust.

Tegutsedes läbipaistvusregistri käitumisjuhendi järelevalvajana, menetles ühissekretariaat kõiki 2019. aastal kolmandatelt isikutelt saadud hoiatusteateid ja kaebusi. Samal ajal korraldas ühissekretariaat mitu omaalgatuslikku uurimist.

Seoses Euroopa Komisjoni ettepanekuga sõlmida uus institutsioonidevaheline kokkulepe kohustusliku läbipaistvusregistri kohta²¹ jätkasid Euroopa Parlament, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjon ELi kohustusliku läbipaistvusregistri teemal läbirääkimisi.

²¹ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/ET/1-2016-627-ET-F1-1.PDF>.